ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร ผู้ปลูกมะขามหวานในเขตอำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน

ชื่อผู้เขียน นายพัฒนพล แก้วใหม่ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฏี ณ ลำปาง ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฐิน ศรีมงคล กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการใช้สารเคมี ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชกับลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนพฤติ กรรมทางด้านการรับข่าวสารของเกษตรกร รวมทั้งปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความ รู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูมะขามหวานของเกษตรกร

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เกษตรกรผู้ปลูกมะขามหวานในเขตอำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน จำนวน 120 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามเพื่อ สัมภาษณ์เกษตรกรตัวอย่างวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุเฉลี่ย 42 ปี ส่วนใหญ่สมรสแล้ว และมี ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.77 คน จำนวน สมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานเฉลี่ย 2.78 คน มีพื้นที่ปลูกมะขามหวานเฉลี่ย 5.73 ไร่ มีรายได้ จากการปลูกมะขามหวานเฉลี่ย 19,766.66 บาท ต่อปี มีประสบการณ์ในการปลูกมะขามหวาน เฉลี่ย 7.65 ปี ประสบการณ์การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ย 5.78 ปี และมีความสัมพันธ์ กับสังคมภายนอกเฉลี่ย 8.5 ครั้งต่อปี

เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในระดับดีมาก และจาก การทดสอบสมมุติฐานพบว่า จำนวนพื้นที่ปลูกมะขามหวานและความสัมพันธ์กับสังคมภายนอกมี ความสัมพันธ์กับความรู้ในการใช้สารเคมี

ปัญหาของเกษตรกรส่วนใหญ่คือไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีป้องกันกำจักศัตรูพืช
และเกษตรกรต้องการให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการเผยแพร่ความรู้ โดยการฝึกอบรมและจัดพิมพ์
เอกสารเผยแพร่ความรู้ได้เกษตรกร ส่วนข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่
เกี่ยวข้องควรประสานงานในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง โดย
เฉพาะอย่างยิ่งในด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมี ต่อสุขภาพของเกษตรกรและต่อสิ่งแวด
ล้อม รัฐควรมีมาตรการควบคุม การนำเข้าและการใช้เคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างจริงจังเพื่อให้
เกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมปลอดภัยจากสารเคมีมากขึ้น

Independent Study Title

Knowledge Relating to Pesticide Application among Sweet Tamarind Growers in Banluang District, Nan Province.

Author

Mr. Pathanaphol Kaewmai

M.S. (Agriculture)

Agricultural Extension

Examining Committee

Asst. Prof. Dusdee Nalampang

Chairman

Asst. Prof. Prateep Kochsila

Member

Asst.Prof.Katin Srimongkol

Member

Asst. Prof. Warapa Kunaporn

Member

Abstract

The objectives of this research were to study the relationship between the knowledge relating to pesticide application and personal and socio-economic characteristics among sweet tamarind growers in Banluang District , Nan Province. Behavior of receiving messages relating to pesticide application and problem as well as recommendations were also studied.

The studied sample were 120 tamarind growers in Ban Luang District, Nan Province. The data was collected by interviewing with questionnaires and statistically

analyzed in terms of Percentage, Mean, Standard deviation and Pearson Product Moment Correlation Coefficient

The result of this study showed that most of the farmers were male and married with an average age of 42 years old. Their education level was Prathom 4-6. An average household member was 4.77 while an average member of household labor was 2.78. An average area of tamarind growing was 5.73 rai. with an average income of 19,766.66 Baht per year. An experience of tamarind growing was 7.65 years while an experience of chemical application was 5.78 years. The frequency of connection with external was 8.5 times per year.

The majority of the tamarind growers had the knowledge relating to pesticide application at a very high level. The hypothesis testing showed that size of tamarind orchard and connection with external were related to knowledge relating to pesticide application significantly

The problems of tamarind growers was that most of them could not avoid pesticide application. Then they needed training and extension literature from the government officers. Recommendation from this research was that both government and non-government organizations concerned should cooperate in extension of the proper knowledge relating to pesticide application especially safety use of pesticide application towards user's health and environment. Furthermore, government should set the regulation of chemical import and chemical control for the safe of the farmers, consumers and environment.